Koronatilanteen vaikutus metsäsektoriin

17.6.2020
Etelä-Savon maakunnan selviytymisfoorumi

Kalle Karttunen,
Tutkimuspäällikkö, MTK metsälinja

Ajankohtaista

- Koronatilanne:
  - Vaikuttaa maailman (-3%, BKT) ja Suomen (-5-10% BKT) taloustilanteeseen voimakkaasti, oleellista elpymiskäyrän muoto (V, U, W vai L, ehkä J toisinpäin?)
  - Vaikutukset metsäsektoriin kahtalaiset, negatiiviset ja positiiviset, mutta vielä paljon epävarmuutta
- Kansainvälinen markkinatilanne:
  - Aiemmin alkanut laskusuhdanne vaikuttanut tuotantomääriin ja -hintoihin
  - Koronatilanne vaikuttanut kansainväliseen tuotantoon, jakeluun ja kysyntäheilahteluihin
  - Osalla tuotteista on ennakoitu kasvavaa ja osalla heikkenevää kysyntää (PTT, maaliskuu)
  - Pandemia ja lakot kurittavat, mutta metsäteollisuus selviää monia muita toimialoja paremmin (LUKE, kesäkuu)
- Puumarkkinatilanne:
  - Puukauppa on elpynyt kevättä kohden alkuvuoden heikkouden jälkeen
  - Hakkuumäärät ovat olleet alhaisella tasolla alkuvuodesta, mutta hakkuuaikomukset kasvussa
  - Puulla on nyt kohtuullinen kysyntä, mutta lähitulevaisuudesta ei ole tietoa!

Toteutunut metsäteollisuuden tuotanto (Metsäteollisuus ry)

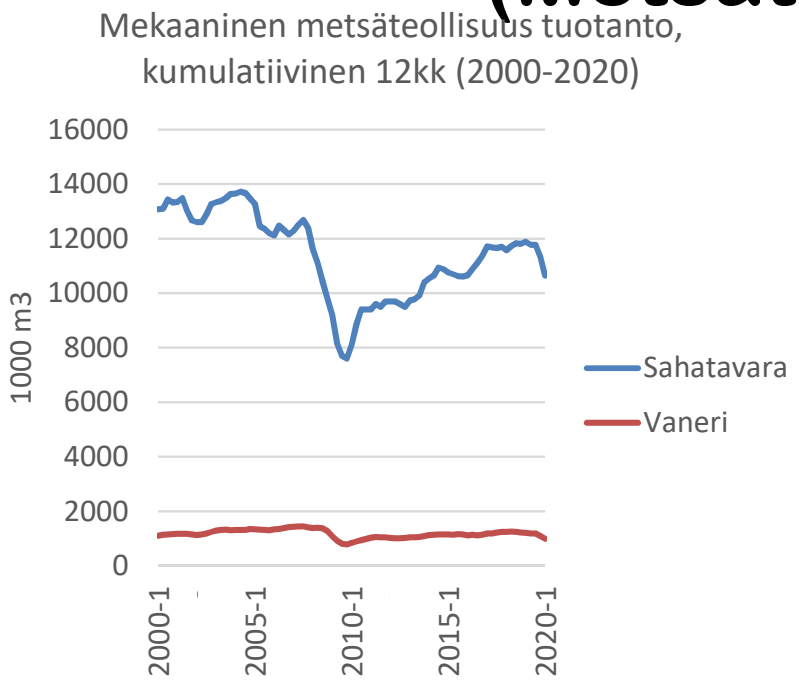

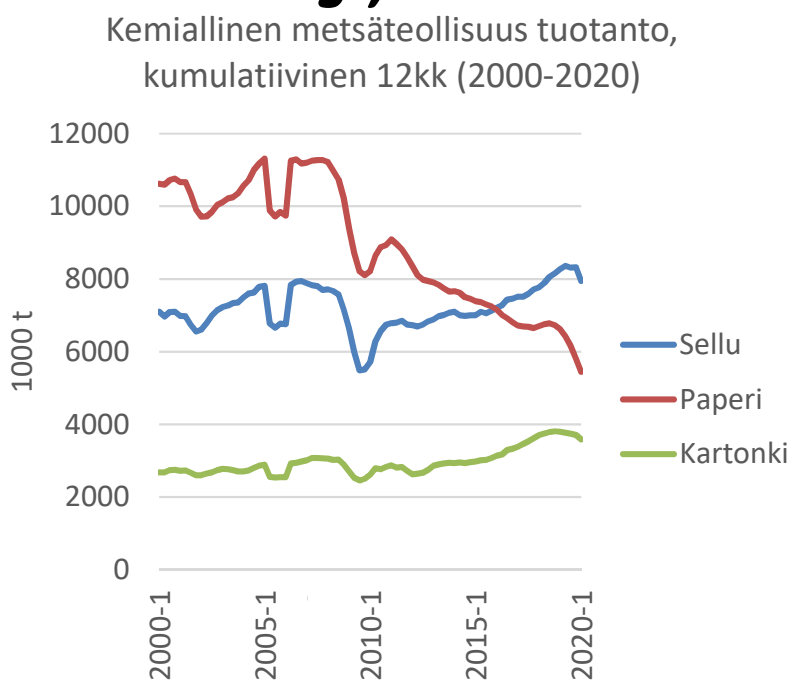

Sahatavara: -20% (Q1 2019 vs Q1 2020)
Vaneri: -30%

Sellu: -18%
Paperi: -22%
Kartonki: -13%

Ennakoitu metsäteollisuuden tuotanto (LUKE)

- Pandemia ja lakot kurittavat, mutta metsäteollisuus selviää monia muita toimialoja paremmin
- Sahatavaran tuotantomäärät supistuvat viime vuodesta
- Koronakriisi voimistaa kemiallisen metsäteollisuuden murrosta
- Teollisuuspuun hakkuut vähenevät huomattavasti, tukkien kantohinnat laskevat

https://jukuri.luke.fi/handle/10024/545866

- Jari Viitanen ym. (toim.)

Metsäsektorin keskeiset ennustemuuttujat 2018–2020e

Tuote		2018	2019	2020e
		%-muutos edellisvuodesta		
Havusahatavara	tuotanto	1	-4	-9
	vienti	-7	3	-13
	vientihinta	9	-9	-4
Vaneri	tuotanto	-1	-11	-14
	vienti	-3	-9	-13
	vientihinta	2	-1	-3
Sellu*	tuotanto	6	2	-7
	vienti	12	11	-5
	vientihinta	22	-20	-14
Paperi	tuotanto	1	-14	-15
	vienti	2	-11	-15
	vientihinta	6	4	-3
Kartonki	tuotanto	5	-3	-1
	vienti	4	-2	-1
	vientihinta	4	1	-1
Teollisuuspuun hakkuut		10	-9	-10
Raakapuun tuonti		7	-1	8

* Sekä tuotanto että vienti sisältävät kaiken sellun.

Lähteet: Metsäteollisuus ry ja Tulli, ennusteet Luke

MTK

Kansainvälinen markkinatilanne

Hintaluisu on kääntynyt nousuun tai vähintään loiventunut!

Mekaaninen metsäteollisuus: Ylitarjonnan päälle alikysyntä korona tilanteesta johtuen ei ole hyvä! Foex indeksin mukaan sahatavaran hinnat ovat kuitenkin nousseet n.10 €/m3 vuoden vaihteesta (5/2020)

Rakentaminen: Uhkana rakentamisen väheneminen päämarkkina-alueilla, mutta toisaalta eri maiden elvyttämistoimet voivat mahdollistaa lisäkysyntää!

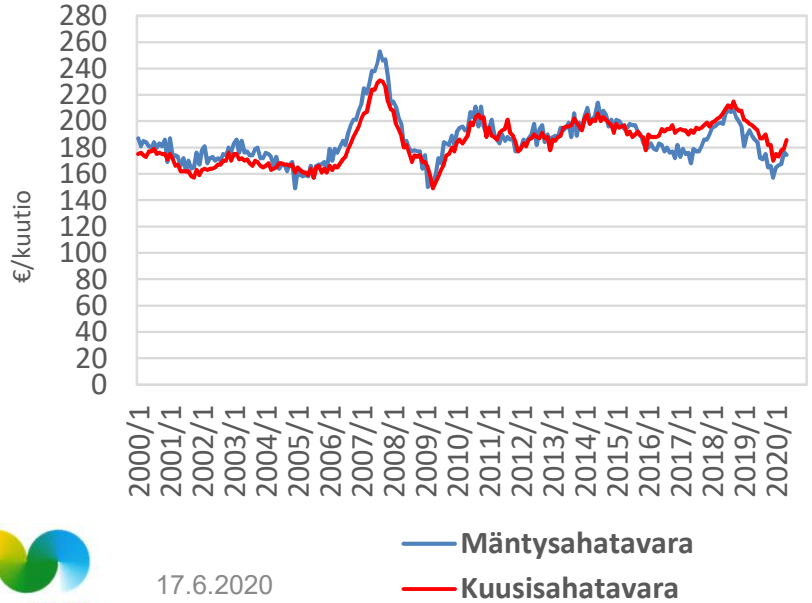

Paperi: Kysyntä on yleisesti laskenut, koronasta kärsii etenkin sanomalehti-, toimisto- ja aikakauslehtipaperi (vakavia viestejä!)

Sellu ja kartonki: Kysyntä on ollut kasvavaa, koronasta hyötyi etenkin sellu (hygieniapaperi) ja kartonki (yksilöpakkausten kasvu)

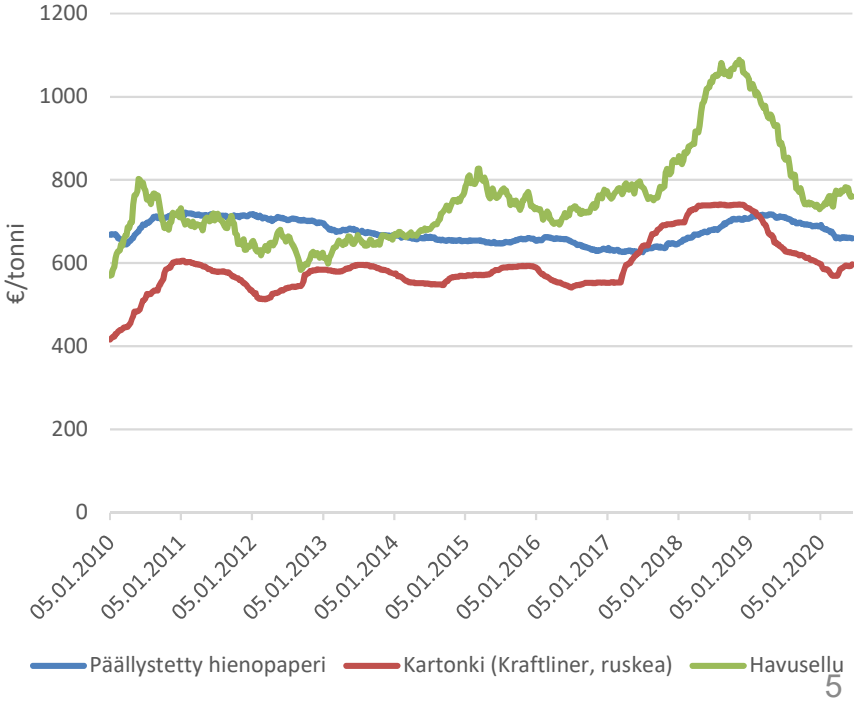

Lähteet: Suomen vientihinnat (LUKE) (sahatavaran hinnat 2000-2019), Foex indeksit (sahatavaralla 2020-)

Puumarkkinatilanne

Hakkuut: Tammi-huhtikuun hakkuumäärät ovat olleet alimpia kymmeneen vuoteen johtuen heikoista korjuukeleistä ja lakoista. **Kesäkorjuun odotetaan kuitenkin vilkastuvan!**

Puukauppa: Elpynyt kesää kohden alkuvuoden heikkouden jälkeen (vielä 19% jäljessä edellistä vuotta), **puulla on hyvä kysyntä!**

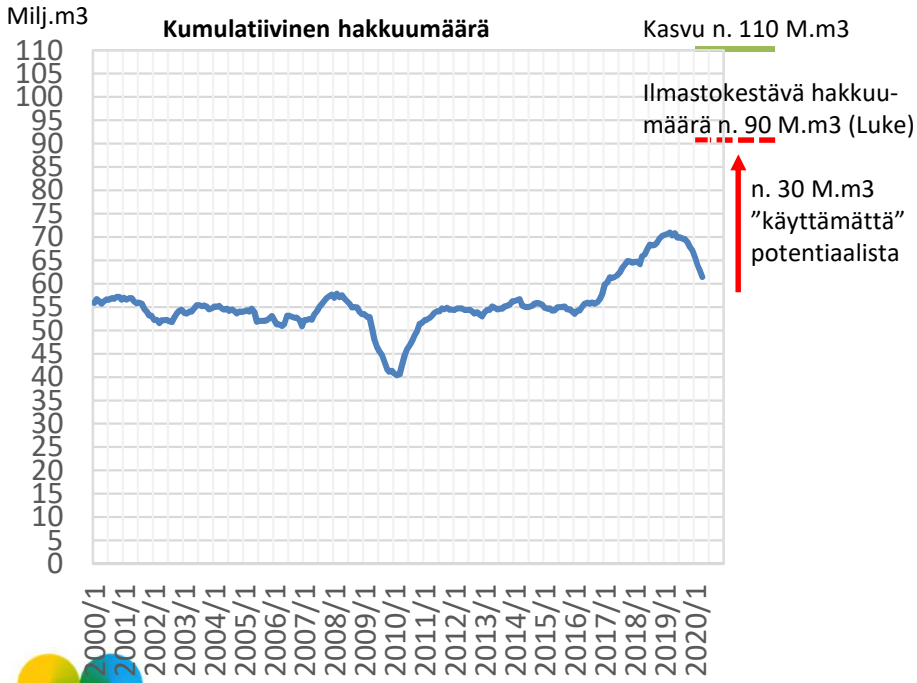

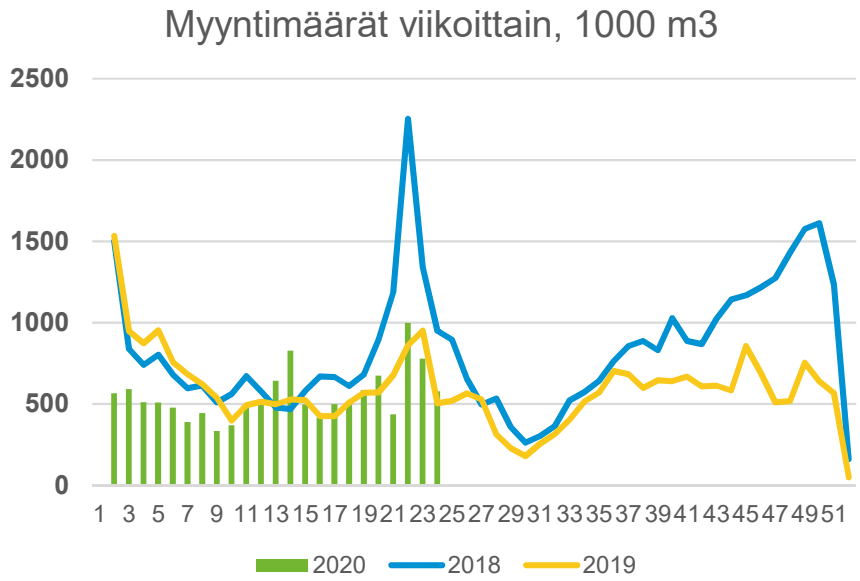

Lähde: Metsäteollisuus ry / Luke

Puun ostomäärät viikolla 24, 576 765 m³

Viikko 24, 08.06.2020 - 14.06.2020
Ostomäärät yksityismetsistä, m³

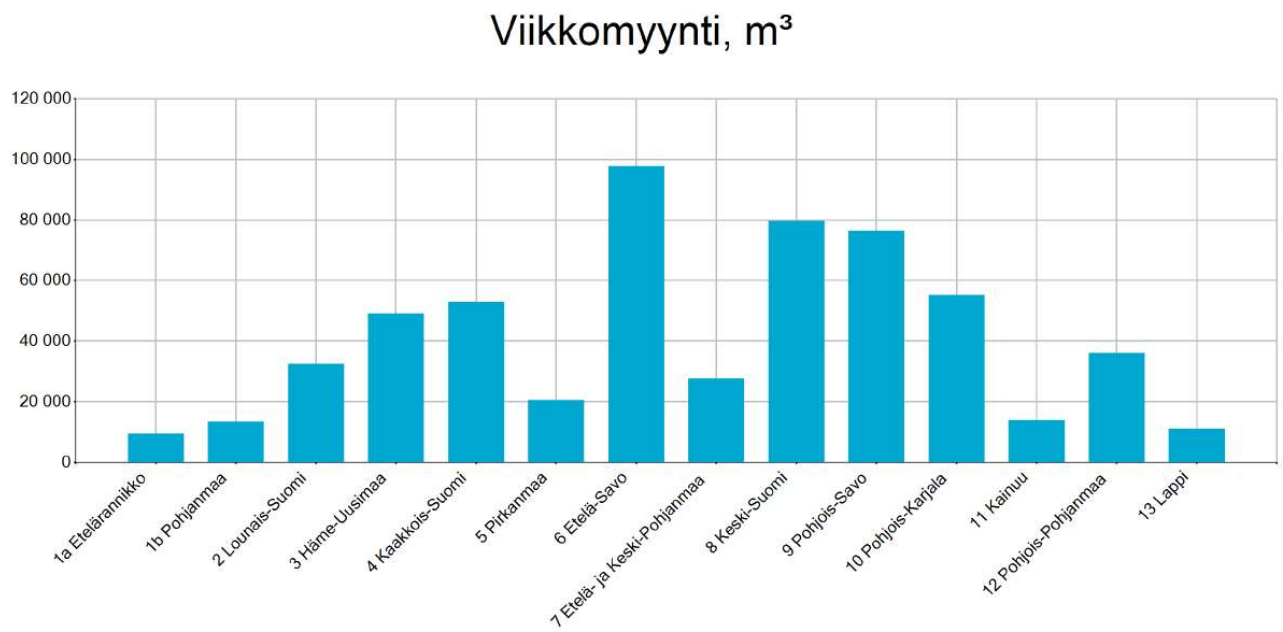

Hakkuut Etelä-Savossa 2015-2019

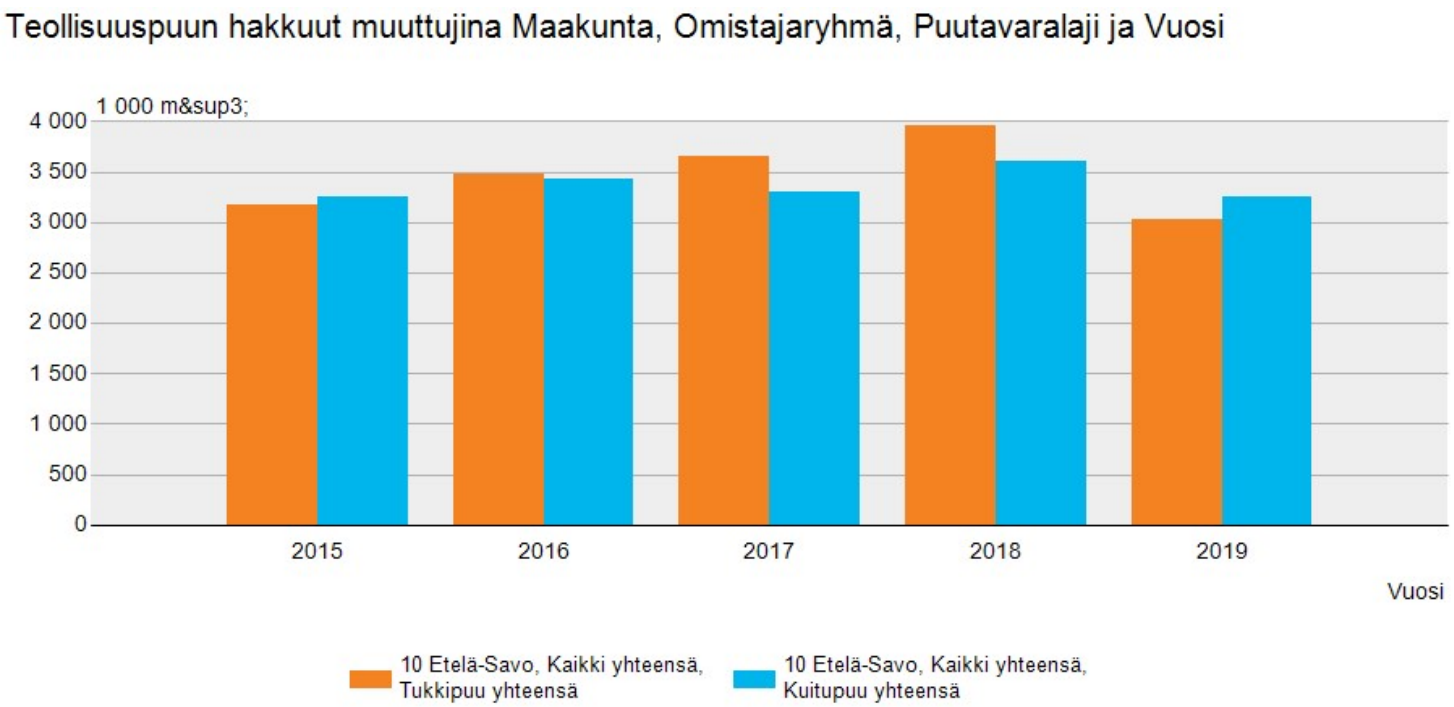

Lähde: Luonnonvarakeskus, Teollisuuspuun hakkuut alueittain

Puun hinnat säilynyt vakaana!

- **Tukkipuu:** Kysyntä säilynyt kohtuullisena (kelirikko- ja kesäleimikot) ja **hinta vakaana!**
- **Kuitupuu:** Kysyntä on ollut kasvavaa (kesäharvennukset) ja **hinta lievässä nousussa!**
- **Puun hinnat pysyneet vakaina** verrattuna muiden maiden hintoihin
- **Pystyvarastot** laskeneet merkittävästi, koronatilanteen talousvaikutukset metsäalalle ennakkoarvioita pienemmät!

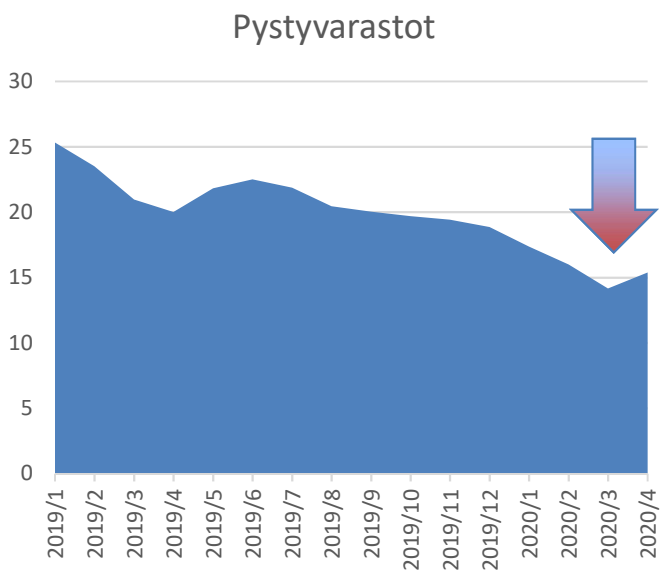

ETELÄ-SAVO (viikko 24 viimeinen)

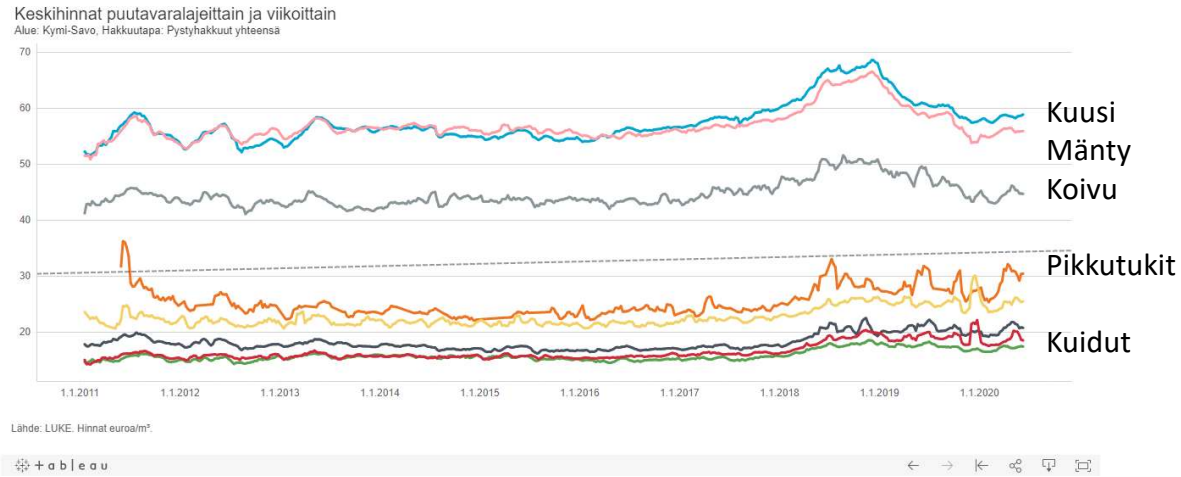

https://www.mtk.fi/luonnonvarakeskuksen-puukauppatilastot

KESTÄVÄ ELVYTYS KRIISIN JÄLKEEN!

- Puuston kasvun lisäys
- Puurakentaminen ja puutuotteiden edistäminen
- Kemiallisen metsäteollisuuden murroksen tukeminen
- Biotalousstrategian uusiminen
  - Biotuotetehtaiden investoinnit
  - Bioenergian käytön lisääminen

Päätelmät

- Koronan lisäksi on tärkeä katsoa kokonaisuutta **-> SUHDANNE KÄÄNTYMÄSSÄ:**
  - Metsäteollisuuden tuotanto- ja vientimäärät ovat olleet alkuvuodesta vaisut, mutta ennusteet ennakoi jo elpymistä (LUKE)
  - Lopputuotteiden hinnat olleet nousussa tai lasku on loiventunut, joka ennakoi suhdanteen kääntymistä
  - Koronan vaikutukset voivat olla erilaisilla lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä riippuen kuluttajien ostokäyttäytymisen muutoksista

- Koronan välittömät vaikutukset maailmanmarkkinoilla **-> POSITIIVISTA JA NEGATIIVISTA:**
  - Sellun kysynnän kasvu hygieniapapereiden kasvun myötä
  - Kartongin kysynnän ja hinnan nousu yksilöpakkausten kasvun myötä
  - Graafisten paperien kysynnän lasku, tehtaiden seisokkeja -> rakennemuutos kiihtyy…
  - Sahatavaramarkkinoilla kahtalaista kehitystä, useissa maissa seisokkeja, mutta Suomessa ei niin paljoa
  - Metsäkoneiden komponenttipula ja kysyntä heikentyi

- Koronatilanne ole vaikuttanut niin negatiivisesti suomalaiseen metsäteollisuuteen kuin muualle **-> KILPAILUETU!**
- Puunhinnat ovat säilyneet koronatilanteessa vakaina

- Puukauppa ja hakkuumäärät ovat olleet alkuvuodesta vaisut, mutta puukauppa on kääntynyt nousuun kesäkorjuukohteiden oston myötä. Myös hakkuiden oletetaan elpyvän, sillä metsäteollisuuden puun pystyvarastomäärät ovat alhaisella tasolla

- Metsäsektorin rooli kestävässä elvyttämisessä on merkittävä **-> HAASTE JA MAHDOLLISUUS**
  - Metsien kasvun lisääminen mahdollistaa puun käytön kestävän lisäämisen
  - Metsäteollisuus on ollut valmis investoimaan ja uudistumaan -> rakennemuutoksen huomioon ottaminen…
  - Puurakentamisella on positiiviset aluetalous ja ilmastovaikutukset
  - Puupohjaisen energian osuus on nykyisin suurin (28%) ja kasvumahdollisuuksia on edelleen

Kiitokset!

- **Kesän 2020 puumarkkinakatsaus (17.6.2020)**

https://www.mtk.fi/-/puumarkkinakatsaus-kes%C3%A4kuu-2020

Kalle Karttunen
Tutkimuspäällikkö, MTK
Puh. 044-373 9377
kalle.karttunen@mtk.fi